

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou v právní věci

žalobce **A. B.**, narozený dne X.
státní příslušnost Běloruská republika
X.
zastoupený Organizací pro pomoc uprchlíkům
sídlem Kovářská 4, Praha 9, 190 00

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2025, č. j. OAM-25/LE-LE05-ZA20-PD2-2021,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2025, č. j. OAM-25/LE-LE05-ZA20-PD2-2021 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl o žádosti žalobce o prodloužení doplňkové ochrany podané dne 15. 7. 2024 tak, že podle § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), se doplňková ochrana neprodlužuje.

II. Žalobní body

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

2. Žalobce nesouhlasí se závěrem žalovaného, že v případě žalobce je dán důvod pro jeho vyloučení z doplňkové ochrany z důvodu, že představuje nebezpečí pro společnost nebo bezpečnost státu. Žalobce se sice opakovaně dopouštěl trestné činnosti, jednalo se však pouze o přečiny, které nelze považovat za natolik závažné, aby mohly být důvodem pro neprodloužení doplňkové ochrany.
3. Žalobce požádal o mezinárodní ochranu z toho důvodu, že v Bělorusku vůči němu bylo vedeno trestní stíhání, které považoval za vykonstruované. Oficiální obvinění se týkalo trestných činů X., jehož se měl dopustit dvěma skutky ve dnech v X. Běloruské orgány požádaly Českou republiku (dále jen „ČR“) o vydání žalobce k trestnímu stíhání. České státní orgány však rozhodly o nepřípustnosti vydání žalobce do Běloruska, mimo jiné z důvodu špatných podmínek v běloruských věznicích a také z obav, že by trestní řízení v dožadujícím státě neodpovídalo zásadám čl. 3 a 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Z těchto důvodů žalobce v roce 2011 poprvé získal doplňkovou ochranu, která mu následně byla opakovaně prodlužována až do roku 2018.
4. V únoru 2021 podal žalobce novou žádost o mezinárodní ochranu. Žalovaný následně žalobci znovu udělil doplňkovou ochranu rozhodnutím ze dne 29. 3. 2022, č. j. OAM-25/LE-LE05-ZA21-2021. Žalovaný konstatoval, že v souvislosti s aktuálním děním a vývojem v Bělorusku po neuznaných prezidentských volbách v roce 2020 nemůže vyloučit reálnou možnost hrozby nelidského či ponižujícího zacházení vůči žalobci. Ačkoli žalobce nepatří k představitelům běloruské opozice, členům ozbrojených složek, které se proti státním orgánům postavili nebo k přímým účastníkům demonstrací a prokazatelně se ve vlasti posledních X. let nenachází, nelze aktuální bezpečnostní situaci a poměry v Bělorusku považovat za natolik uspokojivé, aby umožňovaly jeho bezpečný návrat do vlasti. Vzhledem z velké části neadresnému, a tudíž nepředvídatelnému postupu běloruských bezpečnostních složek vůči účastníkům jakýchkoliv protestních akcí namířených proti vyhlášení znovuzvolení Lukašenka běloruským prezidentem, žalovaný konstatoval, že nemůže učinit závěr o bezpečném návratu jmenovaného zpět do vlasti. I když činnost žalobce před odchodem z vlasti nebyla sama o sobě shledána jako relevantní pro udělení mezinárodní ochrany, v souvislosti s aktuálním děním již žalovaný vyhodnotil hrozbu v případě návratu žalobce do vlasti jako významnou. Závěrem dodal, že žalobce doplňkovou ochranu žalobci udělil pouze na 12 měsíců, protože žalobce se na území Česka opakovaně dopouští trestné činnosti a tím narušuje veřejný pořádek.
5. Rozhodnutím ze dne 11. 9. 2023, č. j. OAM-25/LE-LE05-ZA20-PD1-2021, žalovaný doplňkovou ochranu žalobci prodloužil, a to s platností do 26. 9. 2024. Konstatoval, že důvody, pro něž byla žalobci udělena doplňková ochrana, trvají i nadále, a zároveň nenastaly okolnosti odůvodňující její odnětí. Podle žalované v té době v Bělorusku i nadále panovalo napětí, navíc umocněno probíhajícím válečným konfliktem na Ukrajině. Ačkoli žalobce nepatřil k představitelům oficiální běloruské opozice a protestů po prezidentských volbách v roce 2020 se v Bělorusku osobně neúčastnil, aktuální bezpečnostní situace a tamní poměry neumožňovaly jeho bezpečný návrat do vlasti.
6. Dne 15. 7. 2024 žalobce podal žádost o prodloužení doplňkové ochrany. Tentokrát již neúspěšně. Žalovaný totiž rozhodnutím ze dne 7. 1. 2025, č. j. OAM-25/LE-LE05-ZA20-PD2-2021 žalobci doplňkovou ochranu neprodloužil podle § 53a odst. 4 zákona o azylu.

7. K neprodloužení doplňkové ochrany žalovaný přistoupil s odkazem na § 15a odst. 1 písm. d) zákona o azylu, podle kterého nelze udělit doplňkovou ochranu, je-li důvodné podezření, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany představuje nebezpečí pro společnost nebo pro bezpečnost státu. Poukázal na to, že tato vylučující klauzule vychází z čl. 17 odst. 1 písm. d) kvalifikační směrnice a byla do zákona o azylu zahrnuta až novelou č. 172/2023 Sb. S odkazem na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2010, č. j. 4 Azs 60/2007-119, žalovaný konstatoval, že pokud je dán důvod vyloučení z mezinárodní ochrany, není nutné posuzovat existenci důvodů pro její udělení.
8. Žalovaný vycházel z opisu evidence Rejstříku trestů, ve kterém má žalobce celkem X. záznamů, zahrnujících X., X., X., X., resp. X. Za tuto trestnou činnost byl žalobce opakovaně odsouzen X.
9. Od posledního prodloužení doplňkové ochrany byl žalobce dvakrát uznán vinným ze spáchání X., a to rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 20. 12. 2023, č. j. 2 T 135/2023-173, byl žalobce uznán vinným za přečin X. a odsouzen k souhrnnému trestu X. a rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 13. 8. 2024, č. j. 29 T 38/2024-105, byl žalobce uznán vinným za přečin X. k trestu X.
10. Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí odkázal na pasáž trestního rozsudku týkající se společenské škodlivosti žalobcova jednání. Přestože se podle soudu jednalo o X., lze toto jednání považovat za dostatečně společensky škodlivé, aby nebylo možné aplikovat zásadu subsidiarity trestní represe a posoudit odpovědnost žalobce podle jiného právního předpisu. Žalobce navíc trestnou činnost páchá dlouhodobě a opakovaně a souzeného trestného činu se dopustil necelý měsíc a půl poté, co vykonal trest X. Nejednalo se u něj tedy o ojedinělý exces.
11. Závažnost X. plyne ze závažnosti svého dopadu a míry X. X. patří k X. I proto se boj proti tomuto typu kriminality řeší na mezinárodní úrovni. Česko je signatářem některých relevantních úmluv – X., X. a X. Z těchto úmluv plyne, že OSN považuje X. Ve svém důsledku vedou k X.
12. Žalobce se tohoto nebezpečného kriminálního jednání dopouštěl opakovaně a k jeho nápravě nevedly ani opakované uložené tresty odnětí svobody. Jeho jednání zároveň představuje hrozbu i do budoucna. Žalobce totiž od roku 2008 kontinuálně páchá trestnou činnost, která je spojena s X. Frekvence této trestné činnosti je přitom v posledních letech stále intenzivnější. Jen od posledního prodloužení doplňkové ochrany v roce 2023 byl X., a i v době vydání napadeného rozhodnutí X. Je vysoce pravděpodobné, že žalobce by v páchání této trestné činnosti pokračoval i nadále. Tím představuje nebezpečí pro společnost.
13. Žalobce má za to, že v jeho případě nebyl důvod pro neprodloužení doplňkové ochrany. Důvody, pro které mu doplňková ochrana byla původně udělena a poté prodloužena, pořád trvají. Zároveň nelze souhlasit ani s tím, že by žalobce s ohledem na svou trestnou činnost představoval hrozbu pro společnost.
14. Žalovaný se mýlí, tvrdí-li, že k transpozici tohoto ustanovení do zákona o azylu došlo teprve s účinností od 1. 7. 2023. Je sice pravdou, že znění § 15a odst. 1 písm. d) zákona o azylu prošlo jistou změnou. Původně totiž tato vylučující klauzule zahrnovala pouze nebezpečí, které cizinec představuje pro bezpečnost státu. K doplnění „nebezpečí pro

společnost“ však došlo již novelou zákona o azylu provedenou zákonem č. 274/2021 Sb., s účinností od 2. 8. 2021.

15. V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že institut prodloužení doplňkové ochrany je založen na klauzuli rebus sic stantibus, tedy jestliže se situace nezmění. V prodlužovacím řízení se zejména posuzuje, zda a jak se změnily okolnosti, jež vedly k původnímu udělení doplňkové ochrany. Tehdejší skutkový stav se konfrontuje s aktuální situací v zemi původu cizince (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2018, č. j. 5 Azs 34/2018-29). To je potřeba vztáhnout také na aplikaci vylučující klauzule. Žalovanému bylo již v době udělení a následného prodloužení doplňkové ochrany známo, že žalobce se v minulosti dopustil opakované trestné činnosti, přesto to nebyla překážka pro získání doplňkové ochrany. Ačkoli žalovaný v rozhodnutí o udělení i prodloužení doplňkové ochrany konstatoval, že žalobce opakovaným páčáním trestné činnosti narušuje veřejný pořádek, jeho trestnou činnost zřejmě nepovažoval za natolik závažnou, aby konstatoval, že žalobce představuje nebezpečí pro společnost.
16. Od posledního rozhodnutí o prodloužení doplňkové ochrany se přitom skutkový stav nezměnil natolik zásadně, aby nyní žalovaný mohl tvrdit, že žalobce nebezpečí pro společnost najednou představuje. Je pravdou, že žalobce se od té doby dopustil X., za které byl odsouzen k X. Aniž by se žalobce snažil svou trestnou činnost jakkoli zlehčovat, domnívá se, že tato X. ani v kombinaci s jeho předchozí trestnou činností nedosahují takové úrovně závažnosti, aby se dalo mluvit o ohrožení společnosti ve smyslu § 15a odst. 1 písm. d) zákona o azylu vykládaného ve světle čl. 17 odst. 1 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (přepřacované znění), dále jen „kvalifikační směrnice“.
17. Při výkladu těchto ustanovení je možné analogicky vyjít ze závěrů Soudního dvora vyjádřených v rozsudku ze dne 14. 6. 2015 ve věci C-373/13 HT. Tento rozsudek se sice netýká přímo výkladu pojmu „nebezpečí pro společnost“, ale Soudní dvůr zde vyložil výraz „závažné důvody národní bezpečnosti nebo veřejného pořádku“ obsažený v čl. 24 směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany, který se týká vydávání povolení k pobytu. Některé aspekty rozhodnutí Soudního dvora týkající se tohoto výrazu mohou poskytnout užitečné vodítko pro výklad čl. 17 odst. 1 písm. d). Soudní dvůr v rozsudku HT uznal, že ani pojem „národní bezpečnost“, ani pojem „veřejný pořádek“ kvalifikační směrnice nedefinuje. Proto rozhodl, že tyto pojmy je třeba vykládat s přihlédnutím k výkladům, které podal k pojmům „veřejná bezpečnost“ a „veřejný pořádek“ v člancích 27 a 28 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „pobytová směrnice“): „I když tato směrnice sleduje jiné cíle než směrnice 2004/83, ačkoli členské státy mají možnost v souladu s vnitrostátními potřebami, které se mohou v jednotlivých členských státech a v různých obdobích lišit, určit požadavky veřejného pořádku a veřejné bezpečnosti (rozsudek I., C-348/09, EU:C:2012:300, bod 23 a citovaná judikatura), nic to nemění na tom, že se rozsah ochrany, kterou společnost

zamýšlí poskytnout svým základním zájmům, nemůže měnit v závislosti na právním postavení osoby, která tyto zájmy porušuje.“ (viz bod 77). Soudní dvůr připomněl, že „výklad pojmu „veřejného pořádku“ uvedeného ve směrnici 2004/38, zejména v člancích 27 a 28 této směrnice, byl podán v judikatuře Soudního dvora v tom smyslu, že použití tohoto pojmu předpokládá v každém případě kromě narušení společenského pořádku, které představují všechna porušení práva, existenci skutečného, aktuálního a dostatečně závažného ohrožení některého základního zájmu společnosti (viz zejména rozsudek Byankov, C-249/11, EU:C:2012:608, bod 40 a citovaná judikatura)“.

18. Obdobně v rozsudku ze dne 6. 7. 2023 ve věci C-402/22, která se týkala výkladu čl. 14 odst. 4 písm. b) kvalifikační směrnice (důvod pro neudělení/odnětí azylu spočívající v tom, že uprchlík jako osoba odsouzená pravomocným rozsudkem za zvlášť závažný trestný čin představuje nebezpečí pro společnost dotyčného členského státu) dospěl Soudní dvůr k závěru, že toto ustanovení je třeba vykládat tak, že „*použití tohoto ustanovení je podmíněno tím, že příslušný orgán prokáže, že nebezpečí, které představuje dotčený státní příslušník třetí země pro některý ze základních zájmů společnosti členského státu, v němž se nachází, je skutečné, aktuální a dostatečně závažné a že odnětí postavení uprchlíka představuje opatření, které je přiměřené tomuto nebezpečí.*“
19. Soudní dvůr také uvedl, že zjištění skutečného, aktuálního a dostatečně závažného ohrožení některého ze základních zájmů společnosti obecně znamená, že dotčený jednotlivec má tendenci pokračovat v budoucnu v jednání, které představuje takovéto ohrožení. Může však dojít k tomu, že pouhé dřívější jednání naplňuje podmínky takového ohrožení (bod 63).
20. Z judikatury Soudního dvora tedy plyne, že pro výklad vylučující klauzule spočívající v tom, že cizinec představuje „nebezpečí pro společnost státu“ je třeba aplikovat stejný standard jako v případě výhrady veřejného pořádku ve smyslu pobytové směrnice. Lze proto odkázat také na judikaturu českých soudů týkající se použití této výhrady v případech cizinců, kteří se dopustili X. Za nedostatečné prokázání důvodného nebezpečí závažného narušení veřejného pořádku soudy považovaly například: X. (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne X.); X. (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne X.); odsouzení pro trestný čin pohlavního zneužívání k trestu odnětí svobody v délce 2 let (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2020, č. j. 2 Azs 29/2019-33); X. (rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne X.); X. (rozsudek Městského soudu v Praze ze dne X.).
21. Použití vylučující klauzule by tedy mělo být vyčleněno pouze těm nejzávažnějším trestným činům. U některých závažných úmyslných trestných činů proti životu, lidské důstojnosti nebo svobodě člověka, jako jsou vražda nebo znásilnění, bude již jejich typová škodlivost rozhodujícím faktorem, který téměř vždy povede k vyloučení žadatele z možnosti získat doplňkovou ochranu. K podobnému závěru dospěl například rakouský ústavní soud, který judikoval, že pro aplikaci důvodu vyloučení podle čl. 17 odst. 1 písm. d) kvalifikační směrnice musí být spáchán trestný čin alespoň obdobné závažnosti jako ty, které jsou uvedeny v čl. 17 odst. 1 písm. a) až c) kvalifikační směrnice. Soud měl za to, že tomuto požadavku odpovídá i skutečnost, že směrnice a její přípravné práce odkazují na Ženevskou úmluvu o právním postavení uprchlíků, jejíž článek 33 odst. 2 rovněž zmiňuje nebezpečí pro bezpečnost nebo společnost státu. Zároveň soud poznamenal, že judikatura a odborná literatura k čl. 33 odst. 2 Ženevské úmluvy ukazují, že nebezpečí pro bezpečnost nebo společnost státu existuje pouze tehdy, pokud je

ohrožena samotná existence nebo územní celistvost státu, nebo pokud byly spáchány zvláště závažné trestné činy (například vražda, znásilnění, obchod s drogami nebo ozbrojená loupež) (viz rozsudek rakouského Ústavního soudu ze dne 13. 12. 2011, sp. zn. U1907/10, část III, odst. 2.5-2.6; dostupný zde: <https://shorturl.at/amwS0>).

22. I X. lze obecně jistě považovat za závažnou. Zároveň ale nelze tvrdit, že každý, kdo se dopustil X., si nezaslouží doplňkovou ochranu. Přitom nosný argument žalovaného dokazující vážnost trestné činnosti spáchané žalobcem spočívá právě v obecném konstatování o škodlivosti X., kterou vnitrostátní i mezinárodní právo považuje za společensky škodlivou.
23. Na poli vylučujících klauzulí (byť zejména v kontextu spáchání vážného zločinu) existuje bohatá judikatura X. Zejména jde-li o působení žadatele X. Soudy obecně považují za dostatečné, pokud žalovaný poukáže na odsouzení za úmyslný trestný čin, spáchaný s úmyslem získat materiální prospěch, v organizované skupině a ve velkém rozsahu (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2018, č. j. 6 Azs 108/2018-28, ze dne 3. 9. 2020, č. j. 1 Azs 244/2020-33, ze dne 17. 2. 2021, č. j. 7 Azs 331/2020-19, ze dne 18. 2. 2021, č. j. 5 Azs 311/2020-29, ze dne 25. 5. 2021, č. j. 1 Azs 37/2021-38, ze dne 14. 10. 2021, č. j. 9 Azs 140/2021-32). To ovšem není případ žalobce. X. V obou případech šlo pouze o přečin. Jedno z odsouzení se navíc týká toliko X. Za X. byl žalobce odsouzen jednou. I soud navíc konstatoval, že se jednalo pouze X. Tomu ostatně odpovídají X.
24. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvádí, že žalobce „od roku 2008 kontinuálně páchá trestnou činnost, která je spojena s X. Frekvence této trestné činnosti je přitom v posledních letech stále intenzivnější“. Z toho žalovaný dovozuje možnou tendenci žalobce opakovat trestnou činnost i v budoucnu. Toto tvrzení ovšem neodpovídá skutečnosti. Žalobce sice byl opakovaně soudně trestán, nejednalo se ale o trestnou činnost spojenou s X. První čtyři odsouzení v roce 2008 byly za X. Následně několik let vedl řádný život. Za X. byl žalobce poprvé odsouzen v říjnu 2012, kdy X. Poté v roce 2016 byl odsouzen za X., za což mu byl mimo jiné uložen zákaz řízení. Několik následujících odsouzení se pak týkalo X. Další X. se však žalobce dopustil až v roce 2022 a pak 2024. Rozhodně tedy nelze tvrdit, že by žalobce dlouhodobě a kontinuálně páchal X.
25. Stejně tak lze za zveličené označit tvrzení žalovaného, že žalobce během pohovoru dne 30. 10. 2024 bagatelizoval svou trestnou činnost a že z jeho vyjádření nebyla patrná sebemenší snaha o nápravu nebo ujištění, že trestnou činnost nebude opakovat. Žalobce přiznává, že je X. Aktuálně X. V rámci pohovoru opakovaně uvedl, že nikdy nechtěl nikomu ublížit a několikrát se za své jednání omluvil. Vyjádřil se, že X. a přiznal, že „se choval jako blbec“. Z jeho vyjádření je zcela zřejmá snaha o určitou sebereflexi.
26. Lze tedy uzavřít, že jednání, za které byl žalobce ve dvou případech odsouzen, svou povahou nedosahuje takové míry závažnosti, aby odůvodňovalo použití vylučující klauzule podle § 15a odst. 1 písm. d) zákona o azylu. Ani v kontextu předchozích odsouzení žalobce nelze považovat za nebezpečí pro společnost státu. Žalovaný pouze selektivně přihlédl pouze k okolnostem svědčícím v neprospěch žalobce a jeho žádost v důsledku toho neposoudil objektivně. Napadené rozhodnutí je z uvedených důvodů nezákonné.

III. Vyjádření žalovaného

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

27. Žalovaný s žalobou nesouhlasil, odkázal na obsah správního spisu a napadené rozhodnutí. Žalobce v ČR páchá od roku 2008 trestnou činnost, ve které až doposud opakovaně pokračuje. U žalobce je v tuto chvíli detekováno již X. záznamů, přičemž i v současné chvíli se žalobce X. Žalobci byla doplňková ochrana z těchto důvodů původně udělena pouze na jeden rok a na stejnou dobu byla poté i prodloužena.
28. Od posledního prodloužení se žalobce dopustil X., přičemž oba byly X. Jednání žalobce je podle názoru žalovaného nutné považovat za natolik společensky rizikové, že je další prodlužování doplňkové ochrany vyloučeno.
29. Žalovaný v napadeném rozhodnutí do detailu vysvětlil, proč pokračující trestná činnost žalobce vylučuje možnost pro další prodloužení doplňkové ochrany. Žalovaný plně odkazuje na své vydané rozhodnutí ve věci, zejm. na strany 3 - 5. Závažnost X., kterou se žalobce a ostatně i nyní žaloba snaží bagatelizovat, není dána pouze X. Jedná se o X. Takovému výkladu odpovídá i skutečnost, že v případě žalobce soud dospěl k nutnosti uložení nepodmíněného trestu.

IV. Obsah správního spisu

30. Dne 15. 7. 2024 žalobce požádal o prodloužení doplňkové ochrany. Do Běloruska se dotýčný vrátit nemůže, hrozí mu tam pronásledování a vážná újma včetně rizika nelidského zacházení a mučení; v zemi původu žadatele nedošlo ke zlepšení situace.
31. Cizinci byla rozhodnutím ze dne 17. 10. 2011, č. j. OAM-395/ZA-ZA06-ZA14-2010 udělena doplňková ochrana. Při pohovoru dne 8. 12. 2010 uvedl, že byl ve vlasti odsouzený v roce X. a X., v prvním případě ke X. za X., k přiznání byl donucen. V druhém případě za X., to mu X. a X. V ČR byl odsouzený za X. k X., X. V tomto řízení cizinec žádal o odpuštění za spáchání trestných činů na území ČR, svůj trest již vykonal, žádá, aby mu byla ještě dána jedna šance na řádný život, vrátit se do vlasti nechce.
32. Cizinci byla doplňková ochrana ve smyslu § 14a zákona o azylu, jako jedna z forem mezinárodní ochrany na území ČR. Rozhodnutím správního orgánu ze dne 25. 7. 2017, č. j. OAM-395/ZA-ZA06-ZA18-PD3-2010, byla prodloužena doplňková ochrana jen o 12 měsíců, neboť žadatel se v ČR od roku 2008 opakovaně dopouštěl trestné činnosti. Naposledy byl rozhodnutím Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 19. 7. 2016 shledán vinným z X., za což mu byl uložen X., dále X. Trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 9. 3. 2017 byl shledán vinným z X., za což mu byl uložen X a X.
33. V pohovoru dne 23. 3. 2021 uvedl, že byl v Bělorusku X. odsouzený za X., poprvé X. v roce X. a podruhé v roce X. na X. Pokud byl dotazován, proč v ČR stále páchá trestnou činnost (pravomocně odsouzen již X.) uvedl, že když ho v Německu v roce 2014 zatkli, že se mu zhroutil svět. Od roku 2010 do roku 2014 nic nepáchal. K dotazu správního orgánu, že byl odsouzený i v roce 2012, uvedl, že se k tomu nebude vyjadřovat, dal jen X. Byl X., ví, že byla jeho chyba, že X., ale prostě to tak bylo. Omluvil se ČR za to, že zde páchá trestnou činnost.
34. Rozhodnutím správního orgánu ze dne 29. 3. 2022, č. j. OAM-25/LE-LE05-ZA21-2021 byla prodloužena doplňková ochrana jen o 12 měsíců, neboť žadatel se v ČR od roku 2008 opakovaně dopouštěl trestné činnosti. Naposledy byl rozhodnutím Obvodního

soudu pro Prahu 2 ze dne 6. 2. 2018 shledán vinným z X. a z X., za což byl odsouzen k X.

35. Doba trvání doplňkové ochrany byla následně prodloužena rozhodnutím správního orgánu ze dne 11. 9. 2023, č. j. OAM-25/LE-LE05-ZA20-PD1-2021, a to s platností do 26. 9. 2024. K prodloužení došlo jen o 12 měsíců, neboť žadatel závažným způsobem opakovaně narušoval veřejný pořádek, opakovaně X., přičemž i v době podání žádosti o prodloužení doplňkové ochrany X.
36. K udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany bylo přistoupeno na základě neutěšené bezpečnostní situace v zemi jeho původu po prezidentských volbách v roce 2020. Správní orgán po posouzení přiložených informací dospěl k závěru, že v případě návratu žadatele do vlasti nelze zcela vyloučit skutečné nebezpečí vážné újmy.
37. Dne 30. 10. 2024 byl s výše jmenovaným proveden pohovor k žádosti o prodloužení doplňkové ochrany. Uvedl, že v Bělorusku s ním probíhá dále trestní řízení, i když tam už X. let není, pořád ho hledají. Má obavu, že by byl uvězněn a nedožil by se ani soudu. Ve věznicích panují špatné podmínky, a navíc by mu neodpustili, že požádal cizí stát o azyl. Tyto informace má z internetu a ví, jak pronásledují lidi, kteří nepodporují režim. V Bělorusku má X., se kterými je v telefonickém kontaktu. Od nich má informace, že k nim domů chodí každý měsíc policisté a ptají se na něho, i když ví, že je v zahraničí. V současné době se v ČR X., protože X. Odsouzen byl za trestný čin X. V této souvislosti doplnil, že to nebyla X., ale prostě shodou okolností X. K poznámce správního orgánu, že dle opisu z evidence Rejstříku trestů byl v ČR od roku X. celkem X. pravomocně odsouzen, žadatel sdělil, že nepáchá trestnou činnost. Většina trestů mu byla uložena za X. Za X. je X. Poprvé X., protože X., a podruhé shodou okolností, když X. Správní orgán poté jmenovanému připomněl, že za X. byl odsouzen více jak dvakrát, což dotýčný následně připustil. Na další otázku správního orgánu, zda si je vědom toho, že jeho trestná činnost má vliv na posouzení žádosti o prodloužení doplňkové ochrany, dotýčný odpověděl, že si toho vědom je, ale X. a je toho na něho moc. X. podstupuje nyní X. Žadatel poté sdělil, že si rovněž uvědomuje, že páčání trestné činnosti v podobě X. je závažné a pro společnost nebezpečné jednání, ale nikdy X. nebo někomu ublížit a omlouvá se za své činy.
38. Žalovaný při posuzování žádosti o prodloužení doplňkové ochrany výše jmenovaného vycházel z žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 15. 7. 2024, z protokolu o pohovoru k žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 30. 10. 2024, z opisu evidence rejstříků trestů fyzických osob ze dne 6. 11. 2024, z rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 20. 12. 2023, č. j. 2 T 135/2023-173, z rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5, ze dne 13. 7. 2024, č. j. 29 T 38/2024-105 a z usnesení Městského soudu v Praze ze dne 15. 10. 2024, č. j. 67 To 320/2024-142.
39. Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2010, č. j. 4 Azs 60/2007-119, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany bude zjištěn některý z důvodů uvedených v § 15 nebo § 15a zákona o azylu, rozhodne Ministerstvo vnitra o neudělení mezinárodní ochrany; není dále povinno zjišťovat případnou existenci důvodů uvedených v § 12 nebo § 14a zákona o azylu.
40. Žalovaný po posouzení výpovědi žadatele v průběhu správního řízení o prodloužení doplňkové ochrany a informací o jeho trestním stíhání a odsouzení dospěl k závěru, že

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

je nezbytné aplikovat § 15a zákona o azylu, který je transpozicí čl. 17 kvalifikační směrnice.

41. Z přiloženého opisu z evidence Rejstříků trestů vyplývá, že žadatel byl odsouzen dne 14. 2. 2008 na X. (X.) za X.
42. Dále byl odsouzený dne 3. 10. 2008 též za X. na X., X.
43. Dne 5. 11. 2008 byl odsouzený za X. k X. – X.
44. Dne 13. 3. 2009 byl odsouzený za X. k X.
45. Dne 29. 10. 2012 byl odsouzený za X. na X.
46. Dne 19. 7. 2016 byl odsouzený za X. na X., následně X., a k X.
47. Dne 9. 3. 2017 byl odsouzený za X. na X. a X.
48. Dne 3. 5. 2017 byl odsouzený za X. na X.
49. Dne 15. 7. 2017 byl odsouzený za X. na X. (X.).
50. Dne 1. 9. 2017 byl odsouzený za X. na X. (X.).
51. Dne 6. 2. 2018 byl odsouzený za X. a X. k X.
52. Dne 30. 8. 2022 byl odsouzený za X. k X.
53. Dne 7. 11. 2022 byl odsouzený za X. k X.
54. Dne 31. 8. 2023 byl odsouzený za X., X.
55. Dne 20. 12. 2023 byl odsouzený za X. k X.
56. Dne 13. 8. 2024 byl odsouzený za X. k X.
57. Žadateli byla doplňková ochrana ve smyslu § 14a zákona o azylu jako jedna z forem mezinárodní ochrany na území ČR udělena na dobu 12 měsíců dne 29. 3. 2022. Dne 1. 3. 2023 požádal o prodloužení trvání doplňkové ochrany a dne 11. 9. 2023 mu tato ochrana byla prodloužena, a to s platností do 26. 9. 2024. S ohledem na popsanou trestnou činnost žadatele a z důvodu novelizace § 15a zákona o azylu ke dni 1. 7. 2023, dospěl správní orgán k závěru, že je nutné posoudit, zda nebyly naplněny podmínky pro odejmutí doplňkové ochrany.
58. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že provedl individuální posouzení toho, jaké nebezpečí žadatel páchanou trestnou činností představuje pro společnost a zabýval se rovněž tím, jaká je prognóza, že v trestné činnosti bude v budoucnu pokračovat a tím zájem chráněný státem ohrožovat. Od posledního prodloužení doplňkové ochrany byl žadatel rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 20. 12. 2023, č. j. 2 T 135/2023-173, uznán vinným za X. a odsouzen k X. Následně byl odsouzen rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 13. 8. 2024, č. j. 29 T 38/2024-105 za X. k X. Při úvaze o druhu a výměře trestu soud mimo jiné konstatoval: *„Jednání obžalovaného je třeba s ohledem na všechny okolnosti případu považovat za společensky natolik škodlivé, že nelze aplikovat zásadu subsidiarity trestní represe, a posoudit tak odpovědnost obžalovaného podle jiného právního předpisu než podle trestního zákoníku. Stupeň společenské škodlivosti jednání obžalovaného je dán významem předmětným ustanovením trestního zákoníku chráněným zájmem společnosti, který byl trestným činem dotčen, a to zájem na ochraně společnosti a lidí proti možnému ohrožení, které vyplývá z X. Přestože se jednalo o X., lze toto jednání*

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

považovat za dostatečně společensky škodlivé. Soud se dále zabýval společenskou škodlivostí jednání i z hlediska osoby obžalovaného. K osobě obžalovaného je třeba uvést, že se jedná o osobu, která opakovaně páchá trestnou činnost, pro kterou je od roku 2008 trestán, a to opakovaně i v X. Navíc se obžalovaný předmětného jednání dopustil necelý měsíc a půl poté, co vykonal trest odnětí svobody za X., když tento trest vykonal dne 9. 6. 2024. Po výkonu uvedeného trestu se pak dopustil i X., v první třetině roku se dopustil i X. S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že u obžalovaného se nejednalo rozhodně o žádné excesivní, tedy ojedinělé, jednání. Obžalovaný je osobou, která se dlouhodobě opakovaně dopouští protiprávní činnosti, a to navzdory i výkonům dříve mu uložených nepodmíněných trestů odnětí svobody. Ze všech výše uvedených důvodů je tak na místě v případě obžalovaného ukládat již trest bezprostředně spojený s odnětím svobody nikoli trest alternativní.“

59. Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 5 byl následně potvrzen i usnesením Městského soudu v Praze ze dne 15. 10. 2024, č. j. 67 To 320/2024-152, kterým bylo odvolání obžalovaného zamítnuto. V usnesení odvolacího soudu je dále uvedeno, že obhajoba obžalovaného, že X., když se domníval, že X., byla spolehlivě vyvrácena, žalobce měl X., ale zejména X. Nejde o osobu prvotrestanou, v rejstříku má X. závadových záznamů od roku 2008 kontinuálně do doby současné, zejména pro X., ale i další trestnou činnost, ve všech případech ve své podstatě související s X. či X. obžalovaného. Je osobou se sklony k trestné činnosti, kdy na něho neměly žádného vlivu četné předchozí tresty, nelze tedy vskutku ukládat jiný než nepodmíněný trest odnětí svobody.
60. Správní orgán v napadeném rozhodnutí konstatoval, že závažnost X. je dána dopadem a mírou X., ale i celkově na společnost, kdy X. I proto je boj proti tomuto typu kriminality řešen též v mezinárodním měřítku, např. X., X., X., jejichž signatáři, mezi nimi i ČR, se zavázali bojovat proti X. Jak je vyjádřeno v preambulích citovaných mezinárodních smluv, X.
61. Žadatel se tohoto nebezpečného kriminálního jednání X. dopouštěl opakovaně a k jeho nápravě nevedly ani opakované uložené tresty odnětí svobody. Správní orgán je přesvědčen, že protiprávním jednáním dotyčného je česká společnost ohrožena i v budoucnu. Žadatel totiž od roku 2008 kontinuálně páchá trestnou činnost, která je spojena s X. Frekvence této trestné činnosti je přitom v posledních letech stále intenzivnější. Jen od posledního prodloužení doplňkové ochrany v roce 2023 byl jmenovaný X., a i v době vydání tohoto rozhodnutí X. Správní orgán připomíná, že i trestní soudy jednoznačně zhodnotily, že v případě jmenovaného je nutné přistupovat k ukládání trestů odnětí svobody, protože nepodmíněně tresty se nesetkaly s žádnou sebereflexí. Dotyčný v pohovoru ze dne 30. 10. 2024 uvedl, že si je vědom vlivu jím páchané trestné činnosti na případný výsledek řízení o prodloužení doplňkové ochrany, ale současně své jednání bagatelizoval a omlouval ho. Z jeho vyjádření nebyla patrná sebemenší snaha o nápravu ani ujištění, že tuto trestnou činnost nebude neopakovat. Je tak vysoce pravděpodobné, že v páchání této trestné činnosti bude žadatel pokračovat i nadále.
62. Správní orgán rozhodující ve věci má za prokázané, že výše jmenovaný poživatel doplňkové ochrany je svým jednáním nebezpečný pro společnost ve smyslu zákona o azylu. Správní orgán rozhodující ve věci tak na základě provedeného správního řízení dospěl k závěru, že v případě výše jmenovaného žadatele nastaly důvody pro odejmutí doplňkové ochrany podle § 17a odst. 1 písm. d) zákona o azylu a doplňková ochrana se tudíž neprodlužuje.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

63. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
64. Podle § 53a odst. 4 věty druhé zákona o azylu: „Osoba požívající doplňkové ochrany je oprávněna požádat o prodloužení doby, na kterou je doplňková ochrana udělena. Ministerstvo prodlouží dobu, po kterou je udělena doplňková ochrana, v případě, že osobě požívající doplňkové ochrany i nadále hrozí vážná újma (§ 14a) a nenastanou-li důvody pro její odejmutí (§ 17a); pohovor se neprovádí, pokud lze vydat rozhodnutí o prodloužení doplňkové ochrany. Doplňková ochrana se prodlouží nejméně o 2 roky; je-li důvodné nebezpečí, že by osoba požívající doplňkové ochrany mohla závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ho již narušuje, prodlouží se doplňková ochrana o 1 rok. Při prodlužování doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny se postupuje obdobně. Ustanovení § 25 písm. d) se v řízení o prodloužení doplňkové ochrany použije obdobně.“
65. Podle § 17a odst. 1 písm. b) zákona o azylu: „Doplňková ochrana se odejme, pokud osoba požívající doplňkové ochrany měla být nebo je vyloučena z možnosti doplňkovou ochranu udělit z důvodů uvedených v § 15a.“
66. Podle § 15a odst. 1 zákona o azylu: „Doplňkovou ochranu nelze udělit, je-li důvodné podezření, že cizinec, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, a) se dopustil trestného činu proti míru, válečného trestného činu nebo trestného činu proti lidskosti ve smyslu mezinárodních dokumentů obsahujících ustanovení o těchto trestných činech, b) se dopustil vážného zločinu, c) se dopustil činů, které jsou v rozporu se zásadami a cíli Organizace spojených národů, nebo d) představuje nebezpečí pro společnost nebo pro bezpečnost státu.“
67. Podle článku 17 odst. 1 písm. d) kvalifikační směrnice: „Vyloučení: Státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti nemají nárok na doplňkovou ochranu, existují-li vážné důvody se domnívat, že a) se dopustil zločinu proti míru, válečného zločinu nebo zločinu proti lidskosti ve smyslu mezinárodních dokumentů obsahujících ustanovení o těchto zločinech; b) se dopustil vážného nepochitického zločinu; c) je vinen činy, které jsou v rozporu se zásadami a cíli OSN uvedenými v preambuli a v člancích 1 a 2 Charty OSN; d) představuje nebezpečí pro společnost nebo pro bezpečnost členského státu, ve kterém se nachází.“
68. Podle § X. trestního zákoníku: „X.“
69. Podle § X. trestního zákoníku: „X.“
70. Podle § X. trestního zákoníku: „X.“
71. Podle § X. trestního zákoníku: „X.“
72. Od 2. 8. 2021 se novelou zákona o azylu č. 274/2021 Sb. rozšířila možnost aplikace vylučující klauzule v případě doplňkové ochrany i na případy, kdy žadatel představuje nebezpečí pro společnost (do té doby jen pro bezpečnost státu).
73. Lze souhlasit s tvrzením obou stran, že ust. § 15a odst. 1 písm. d) zákona o azylu je transpozicí čl. 17 odst. 1 písm. d) kvalifikační směrnice, příslušná ustanovení zákona o azylu je proto třeba vykládat eurokonformně. Přímě k tomuto ustanovení dosud nebyly vysloveny jasné judikatorní závěry, pro výklad však mohou být relevantní rozsudky

Soudního dvora k jiným ustanovením, kde je řešena problematika výhrad veřejného pořádku, dále soud vycházel z odborné literatury.

74. Na úvod lze předeslat, že Soudní dvůr ve svém rozsudku Ahmed C-369/17, par. 51 konstatoval, že *„[s]tejně jako u důvodů pro vyloučení z postavení uprchlíka je totiž účelem důvodů pro vyloučení ze statusu doplňkové ochrany vyloučit z tohoto statusu osoby považované za nevhodné ochrany, která je s tímto statutem spojena, a zachovat důvěryhodnost systému společného evropského azylového režimu“*.
75. Čl. 17 odst. 1 písm. d) kvalifikační směrnice začleňuje do režimu doplňkové ochrany požadavky čl. 33 odst. 2 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, přičemž čl. 17 odst. 1 písm. d) kvalifikační směrnice na rozdíl od čl. 33 odst. 2 Úmluvy o právním postavení uprchlíků a čl. 14 odst. 4 písm. b) kvalifikační směrnice nevyžaduje odsouzení pravomocným rozsudkem za zvlášť závažný trestný čin [srov. Storey, Asylum Qualification Directive 2011/95/EU. In Thym, D., Hailbronner, K. (eds.). EU Immigration and Asylum Law. 3. vyd. Mnichov: C. H. Beck, 2022, s. 1380-1383]. Komentář dále uvádí, že na rozdíl od čl. 17 odst. 1(a) až (c), ustanovení čl. 17 odst. 1 písm. d) kvalifikační směrnice je postaveno na konceptu nikoliv „vážného zločinu“ spáchaného v minulosti, ale na aktuálním „nebezpečí“ pro společnost nebo pro bezpečnost státu. Komentář dále odkazuje na rozsudek Soudního dvora Evropské unie Komise proti Polsku, Maďarsku a České republice, spojené věci C-715/17, C-718/17 a C-719/17. Přestože se týká jiného kontextu – rozhodnutí o přemístění, rozsudek nasvědčuje tomu, že Soudní dvůr vidí důležitý rozdíl mezi ohrožením národní bezpečnosti a veřejného pořádku, které se liší od již spáchaného závažného trestného činu. Pokud jde o ohrožení národní bezpečnosti a veřejného pořádku, členské státy mají v kontextu azylového práva širší prostor pro uvážení při určování, zda určitá osoba představuje nebezpečí pro národní bezpečnost nebo pro veřejný pořádek, než v kontextu pobytové směrnice a volného pohybu osob, a zejména tento pojem může zahrnovat mimo jiné potenciální ohrožení bezpečnosti nebo veřejného pořádku.
76. Vychází-li tedy soud z toho, že mají členské státy v kontextu azylového práva širší prostor pro uvážení, zda existuje nebezpečí pro národní bezpečnost nebo veřejný pořádek, než při posouzení ohrožením veřejného pořádku ve smyslu pobytové směrnice, lze poukázat např. na zprávu o šetření veřejné ochránkyně práv Mgr. Annou Šabatové, Ph.D. ze dne 27. 1. 2020, sp. zn. 2916/2019/VOP, kdy bývalá veřejná ochránkyně práv konstatovala, že policie nepochybila, když v případě stěžovatele, občana Evropské unie, shledala důvod pro správní vyhoštění z důvodu závažného narušení veřejného pořádku spočívajícího v opakovaných drobných krádežích, za které mu byly pokaždé uloženy blokové pokuty, kdy na území ČR zároveň pobýval bez platného cestovního dokladu, přičemž se přestupků dopustil v krátkém časovém období zhruba dvou týdnů. Shledala, že v případě stěžovatele bylo možné považovat narušení veřejného pořádku za skutečné a aktuální, přičemž vzhledem k tomu, že ho od páčání dalších krádeží neodradily ani dříve uložené blokové pokuty, bylo zřejmé, že má tendenci v tomto jednání pokračovat. Závažnost jednání stěžovatele veřejná ochránkyně práv shledala při přihlédnutí ke všem přestupkům kumulativně. Zohlednila přitom, že majetková kriminalita ohrožuje některé ze základních zájmů společnosti. V případě žalobce považuje soud jeho ohrožování zájmů společnosti za závažnější s ohledem na páčání kromě majetkové kriminality i X. a X. Soud tak má za to, že byl-li by žalobce občanem Evropské unie, byly by splněny podmínky pro jeho správní vyhoštění z území ČR. Lze dovodit, že jsou také splněny

důvody pro neprodloužení doplňkové ochrany z důvodu podle § 15a odst. 1 písm. d) zákona o azylu z důvodu nebezpečí, které žalobce představuje pro společnost.

77. Podle příručky vydané EASO 2020 – Judicial analysis, Exclusion: Articles 12 and 17, Qualification Directive, důvody pro vyloučení ze způsobilosti k doplňkové ochraně stanovené v čl. 17 odst. 1 písm. a) až c) kvalifikační směrnice se týkají výhradně trestných činů nebo činů spáchaných v minulosti. Naproti tomu čl. 17 odst. 1 písm. d) se týká současnosti a stanoví jediný důvod pro vyloučení, který je podmíněn tím, že dotyčná osoba představuje nebezpečí. Soudní dvůr dosud neměl příležitost vyložit pojmy „nebezpečí pro společnost“ a „nebezpečí pro bezpečnost členského státu“ v čl. 17 odst. 1 písm. d) nebo v jiných ustanoveních směrnice, která tyto pojmy rovněž používají. Nicméně vyložil výraz „závažné důvody národní bezpečnosti nebo veřejného pořádku“ v článku 24 kvalifikační směrnice, který se týká vydávání povolení k pobytu. Některé aspekty rozhodnutí Soudního dvora týkající se posledně uvedeného výrazu mohou poskytnout užitečné vodítko pro výklad čl. 17 odst. 1 písm. d). Soudní dvůr ve věci C-373/13 (HT) uznal, že pojem „národní bezpečnost“ ani pojem „veřejný pořádek“ nejsou v kvalifikační směrnici definovány. Rozhodl proto, že tyto pojmy je třeba vykládat s přihlédnutím k výkladům, které provedl u pojmů „veřejná bezpečnost“ a „veřejný pořádek“ v článku 27 a článku 28 pobytové směrnice. Soudní dvůr rovněž poznamenal, že již dříve rozhodl, že pojem „veřejný pořádek“ v člancích 27 a 28 pobytové směrnice předpokládá „*kromě narušení společenského řádu, které s sebou nese jakékoli porušení práva, [existenci] skutečného, aktuálního a dostatečně závažného ohrožení některého ze základních zájmů společnosti*“.
78. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 4. 2020, č. j. 5 Azs 189/2015-127, uvedl, že jedním ze znaků skutkové podstaty trestného činu je objekt trestného činu. Tím jsou zpravidla společenské vztahy, zájmy a hodnoty chráněné trestním zákoníkem. Nebezpečí pro společnost je tedy imanentní součástí každého trestného činu.
79. Žalovaný shrnul, že žalobce byl na území ČR odsouzen již X., hodnotil charakter páchané trestné činnosti, osobnost žalobce i nebezpečí do budoucna. Je nutno korigovat pouze nepřesné vyjádření, že žalobce od roku 2008 páchá kontinuálně trestnou činnost spojenou s X. Jde zřejmě o nepřesné parafrázování rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 13. 8. 2024: „*K osobě obžalovaného je třeba uvést, že se jedná o osobu, která opakovaně páchá trestnou činnost, pro kterou je od roku 2008 trestán, a to opakovaně i v X.*“ V usnesení Městského soudu v Praze ze dne 15. 10. 2024, č. j. 67 To 320/2024-152, je pak uvedeno: „*Nejde o osobu prvotrestanou, v rejstříku má X. závadových záznamů od roku 2008 kontinuálně do doby současné, zejména pro majetkovou, ale i další trestnou činnost, ve všech případech ve své podstatě související s X. či X. obžalovaného.*“ Je tedy zřejmé, že Městský soud v Praze v trestní věci žalobce měl za to, že i další trestná činnost žalobce souvisela s jeho X.
80. Soud k tomuto upřesňuje, že žalobce od roku 2008 kontinuálně páchá v ČR trestnou činnost, přímo s X. však bylo spojeno až jeho odsouzení dne 19. 7. 2016 (X., X.), následně odsouzení ze dne 6. 2. 2018 [X. a X., X.], dále odsouzení ze dne 31. 8. 2023 (X.), dále pak odsouzení ze dne 20. 12. 2023 (X., X., X.). Konečně dne 13. 8. 2024 byl odsouzený za X., k X.

81. Pro úplnost lze dodat, že s X. měl žalobce potíže již ve své vlasti, když za X. byl ve vlasti opakovaně odsouzený X., za další X. pak byl trestně stíhán (byť k jeho předání Českou republikou do vlasti nedošlo).
82. Soud konstatuje, že případ žalobce nebyl posuzován podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, tedy že se dopustil vážného zločinu, ale podle § 15a odst. 1 písm. d) zákona o azylu, že představuje nebezpečí pro společnost - byť pojem nebezpečí pro společnost a intenzita nebezpečí pro společnost musí být vykládán s ohledem i k dalším písmenům citovaného ustanovení [tedy k § 15a odst. 1 písm. a) – c) zákona o azylu, resp. čl. 17 odst. 1 písm. a) až c) kvalifikační směrnice] – viz žalobcem odkazovaný rozsudek rakouského Ústavního soudu ze dne 13. 12. 2011, sp. zn. U1907/10. V případě žalobce nebezpečí pro společnost neplyne ze spáchání jednoho či několika trestných činů, ale z jeho dlouhodobé a soustavné trestné činnosti, kdy případné přehodnocení jeho přístupu na základě současných informací nelze předpokládat. Žalobce byl již mnohokrát potrestán podmíněnými tresty odnětí svobody (které byly následně přeměny např. v případě odsouzení ze dne 14. 2. 2008, 3. 10. 2008, 19. 7. 2016, 30. 8. 2022), byly mu marně ukládány též peněžitě tresty (tyto též nevedly k nápravě a neodradily žalobce od další trestné činnosti). Pokud mu byl uložený trest zákazu činnosti, tento nerespektoval, což vedlo k dalším mnoha odsouzením (za X. dne 9. 3. 2017, 3. 5. 2017, 15. 7. 2017, 1. 9. 2017, 6. 2. 2018, 30. 8. 2022, 7. 11. 2022). Sečte-li se pak doba nepodmíněných (nebo přeměněných) odsouzení k trestu odnětí svobody, jde o zhruba X. let odnětí svobody.
83. Soud pokládá za závažný též skutek, za který byl odsouzený dne 6. 2. 2018, kdy byl kromě X. odsouzen i za X., když zjevně jeho jednání způsobilo závažný následek (resp. X.), zde je sazba trestu odnětí svobody X., X. nebo X., zároveň je zřejmá blízká časová souvislost s páčáním obdobné trestné činnosti v době předchozí (tedy že byl za takový čin v posledních dvou letech odsouzen nebo z výkonu trestu odnětí svobody uloženého za takový čin propuštěn).
84. K otázce X. se podrobně vyjádřil žalovaný, na jeho závěry lze odkázat.
85. Žalovaný nevycházel jen ze samotného výčtu spáchaných trestných činů, nýbrž se zabýval též osobností žalobce a pravděpodobností dalšího kriminálního jednání. Soud se plně ztotožňuje se závěrem, že je vysoce pravděpodobné, že v páčání trestné činnosti bude žadatel pokračovat i nadále a že představuje aktuální a dostatečné ohrožení pro společnost. Vzhledem k tomu, že jde o osobu X., lze důvodně předpokládat i páčání další X. Žalobce přitom představuje nebezpečí pro společnost nejen z hlediska X., ale i v případě nerespektování zákazu činnosti, když je zřejmé, že tento typ zákazu respektovat nehodlá (byl odsouzený za tento typ trestné činnosti X.), přitom již v jednom případě se dopustil v souběhu i X. se způsobením závažného následku.
86. Soud musí odmítnout žalobní tvrzení o sebereflexi žalobce. Je zcela zřejmé, že žalobce svou trestnou činnost bagatelizuje, při každém pohovoru se ČR omlouvá (viz pohovory ze dne 17. 10. 2014, 23. 3. 2021, 30. 10. 2024), zároveň však trestnou činnost páchá soustavně. Žalobce opakovaně dostával informaci od žalovaného, že jeho jednání narušuje veřejný pořádek ČR, když mu doplňková ochrana byla prodlužována opakovaně toliko o 12 měsíců, přesto svůj přístup k páčání trestné činnosti nepřehodnotil. V případě jeho posledního odsouzení Městský soud v Praze v jeho trestní věci konstatoval, obhajoba žalobce, že X., domníval se, že X., byla spolehlivě vyvrácena,

když žalobce X. Zdejší soud nespatřuje žádnou vážně míněnou sebereflexi žalobce ani v trestním řízení, ani v řízení správním.

87. Argumentuje-li žalobce nízkou závažností jím spáchaných trestných činů, soud uvádí, že lze žalobci přisvědčit, že se žalobce nedopustil vážného zločinu. Dopuštění se vážného zločinu by však představovalo důvod pro neprodloužení doplňkové ochrany z důvodu stanoveného v § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, tj. z důvodu, že se dopustil vážného zločinu. Bylo-li by nutné, aby se pro aplikaci důvodu podle § 15a odst. 1 písm. d) zákona o azylu osoba s doplňkovou ochranou dopustila vážného zločinu, bylo by ustanovení § 15a odst. 1 písm. b) zcela nadbytečné. Soud má za to, že právě situace jako je případ žalobce, odůvodňují neprodloužení doplňkové ochrany podle § 15a odst. 1 písm. d) zákona o azylu, kdy přestože se žalobce nedopustil vážného zločinu, představuje pro společnost nebezpečí (z důvodu závažnosti X., opakovaného páchaní trestné činnosti a vysoké pravděpodobnosti i další trestné činnosti).
88. Pokud bylo v žalobě odkazováno na judikaturu českých soudů týkající se použití výhrady veřejného pořádku v případech cizinců, kteří se dopustili X., soud má za to, že závěry této judikatury byly v žalobě poněkud zkreslené.
89. Předně je třeba připomenout, že Nejvyšší správní soud posuzoval odkazované případy podle § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců (*Ministerstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže je důvodné nebezpečí, že by žadatel mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek.*) a podle čl. 27 odst. 1, 2 pobytové směrnice (*S výhradou této kapitoly směřují členské státy omezit svobodu pohybu a pobytu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků bez ohledu na státní příslušnost z důvodů veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti nebo veřejného zdraví. Tyto důvody nesmějí být uplatňovány k hospodářským účelům. Opatření přijatá z důvodů veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti musí být v souladu se zásadou přiměřenosti a musí být založena výlučně na osobním chování dotčené osoby. Předchozí odsouzení pro trestný čin samo o sobě přijetí takových opatření neodůvodňuje. Osobní chování dotčeného jednotlivce musí představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Odůvodnění, která přímo nesouvisí s dotyčnou osobou nebo souvisejí s generální prevencí, nejsou přípustná.*).
90. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019-40, zrušil napadené rozhodnutí z důvodu, že byla nedostatečně hodnocena hrozba do budoucna, zejména byla nesprávně vyhodnocena skutečnost, že cizinec byl podmíněně propuštěn (když příslušný soud, který o něm rozhodl, shledal, že cizinec prokázal svým chováním ve výkonu trestu polepšení a že lze očekávat, že v budoucnu povede řádný život). Další protiprávní jednání nebyla příliš relevantní, neboť se jednalo o bagatelní přestupky, které s ohledem na svou malou závažnost nemohly odůvodnit aplikaci § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců. Je zřejmé, že odkazovaný případ je zcela skutkově (a částečně i právně) odlišný od případu žalobce.
91. Obdobně též odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 11. 2022, č. j. 10 Azs 202/2022-42, zrušil napadené rozhodnutí, neboť utajované informace, na kterých správní orgány založily svůj závěr o riziku stěžovatele pro veřejný pořádek, nesplňovaly požadavky dle judikatury, byly zcela vágní a nezasazené do časového rámce, důvody dle § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců přitom míří do budoucnosti, nikoli do minulosti. Soud shledal problematickým též přičtení podmíněného propuštění k tíži

cizince, když cizinec proklamoval, že se již chová v souladu se zákony a žije řádným životem. V případě žalobce takové okolnosti nenastaly, X., žalobce ani nyní nevede dobrovolně řádný život (neboť X.).

92. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2020, č. j. 2 Azs 29/2019-33, pak bylo konstatováno, že není pochyb o tom, že se cizinec dopustil trestného činu významné nebezpečnosti, když trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti obvykle představují závažné narušení veřejného zájmu na ochraně mravního i tělesného vývoje dětí mladších 15 let, a tedy budou obvykle naplňovat znaky „narušení veřejného pořádku závažným způsobem“. Soud však dospěl k závěru, že chování cizince a jeho poměry měly být zkoumány důkladněji, než jak učinily správní orgány. Dodal též, že při posuzování, zda cizinec může představovat nebezpečí pro veřejný pořádek, je s ohledem na povahu jeho minulého závažného protizákonného jednání třeba obezřetnosti a za určitých okolností i jisté míry předběžné opatrnosti. ČR má právo od cizinců, kteří chtějí dlouhodobě pobývat na jejím území, vyžadovat patřičný respekt ke svému právnímu řádu.
93. Obdobně pak Krajský soud v Ústí nad Labem v rozsudku ze dne 22. 3. 2023, č. j. 141 A 1/2022-45, shledal jako problematické, že správní orgány přičetly žalobci k tíži podmíněné propuštění a trvání zkušební doby, správní orgány při posuzování, zda existuje důvodné nebezpečí, že žalobce může závažným způsobem narušit veřejný pořádek, vycházely z nesprávného právního názoru, že již závažnost trestné činnosti spáchané žalobcem, konkrétní jednání žalobce, za které byl odsouzen, a běh zkušební doby podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody ve svém souhrnu představují aktuální nebezpečí pro závažné narušení veřejného pořádku žalobcem, proto se blíže nezabývaly chováním žalobce po propuštění z výkonu trestu a jeho aktuální situací a nezkoumaly, zda v době, kdy správní orgány rozhodovaly, hrozilo skutečné riziko, že se bude žalobce dopouštět trestné činnosti.
94. Konečně pokud jde o rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 1. 2. 2023, č. j. 5 A 51/2021-45, soud shledal, že správní orgány posuzovaly případné ohrožení veřejného pořádku žalobcem výlučně ve vztahu k jím spáchanému trestnému jednání a s přihlédnutím k tomu, že mu neuplynula zkušební doba podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, tato zjištění soud vyhodnotil jako nedostatečná k učinění závěru, že žalobce nadále představuje vážnou hrozbu pro veřejný pořádek. Městský soud a priori nevyloučil, že správní orgány v dalším řízení dospějí k závěru, že žalobce představuje závažnou hrozbu pro veřejný pořádek, budou však muset zjistit další podstatné informace odůvodňující takový závěr.
95. Soud tedy neshledal, že by odkazovaná judikatura vylučovala použití vylučovací klauzule v případě žalobce.
96. Pokud jde o námitku, že institut prodloužení doplňkové ochrany je založen na klauzuli rebus sic stantibus, tedy jestliže se situace nezmění, soud konstatuje, že v prodlužovacím řízení se zejména posuzuje, zda a jak se změnily okolnosti, jež vedly k původnímu udělení doplňkové ochrany. Tehdejší skutkový stav se konfrontuje s aktuální situací v zemi původu cizince (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2020, č. j. 6 Azs 36/2020-37). Nejvyšší správní soud se touto klauzulí zabýval i ve vztahu k odnětí doplňkové ochrany (rozsudek ze dne 29. 6. 2011, č. j. 7 Azs 21/2011-57), kdy konstatoval, že odnětí doplňkové ochrany podle § 17a odst. 1 zákona o azylu je

možné, pouze pokud okolnosti, které vedly k jejímu udělení, zanikly nebo se změnily do té míry, že jí již není zapotřebí. Pro účely rozhodování o odnětí doplňkové ochrany jsou tyto okolnosti fixovány v důvodech rozhodnutí o jejím udělení a následně je nelze beze změny či zrušení tohoto rozhodnutí (např. cestou mimořádných opravných prostředků) měnit. Důvodem odnětí doplňkové ochrany podle § 17a odst. 1 citovaného zákona proto nemůže být, dospěje-li správní orgán dodatečně k závěru, že tato ochrana vůbec neměla být rozhodnutím o jejím udělení poskytnuta, a snaží-li se jejím odnětím „revidovat“ původní rozhodnutí.

97. Z judikatury soudů nicméně nevyplývá závěr tvrzený v žalobě, že při aplikaci vylučovací klauzule lze zohlednit toliko trestní rozhodnutí vydaná po posledním rozhodnutí o prodloužení doplňkové ochrany. Dle názoru soudu naopak je nutné hodnotit chování žalobce v širších souvislostech a je třeba zohlednit delší časový úsek, aby mohly být řádně zohledněny veškeré skutečnosti pro přijetí závěru, zda cizinec (ne)představuje nebezpečí pro společnost.
98. Pokud jde o obavy žalobce z návratu do země původu, soud konstatuje, že samotné použití vylučovací klauzule neznamena, že osoby, které jsou vyloučeny z doplňkové ochrany, mohou být vždy navraceny do země původu. Ochrana poskytovaná čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a Protokoly k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv č. 6 a 13 je absolutní povahy a žádné vylučující klauzule nezná. Evropská úmluva o ochraně lidských práv nepožaduje udělení žádného statusu, poskytuje jen ochranu před nuceným navrácením.
99. Jak konstatoval v usnesení ze dne 7. 9. 2010, č. j. 4 Azs 60/2007-119, Nejvyšší správní soud: *„I v případě, že nebude žadateli udělena mezinárodní ochrana, nezůstane bez ochrany, protože mu může být ochrana poskytnuta podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), který upravuje primární prostředky úpravy oprávnění cizího státního příslušníka dlouhodobě pobývat na území České republiky z jiných než azylově relevantních důvodů. Režim povolování pobytu cizinců na území České republiky je třeba považovat za základní a obecný nástroj úpravy pobytu cizích státních příslušníků v případech, kdy nejsou dány podmínky stanovené zvláštními předpisy, typicky v zákoně o azylu. Citovaný zákon respektuje zásadu non-refoulement, neboť stanoví, že rozhodnutí o správním vyhoštění cizince lze vydat pouze na základě závazného stanoviska Ministerstva vnitra, které posuzuje, zda je takové vycestování možné, tj. zda se na takového cizince nevztahují důvody znemožňující vycestování (§ 120a ve spojení s § 179 zákona o pobytu cizinců). Není-li takové vycestování možné, policie tuto skutečnost uvede v rozhodnutí o správním vyhoštění a cizinci udělí vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území České republiky. Ustanovení § 179, které upravuje důvody znemožňující vycestování cizince, obdobně jako důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, sice obsahuje v odst. 3 a 4 také obdobné výluky, jaké jsou obsaženy v § 15a zákona o azylu, ovšem ani cizinec, na kterého by se tyto výluky vztahovaly, by nebyl navrácen do státu, kde by mu hrozila vážná újma. V takovém případě policie umožní cizinci vyhledat si nejdéle do 60 dnů přijetí v jiném státě. Pokud cizinec doloží, že přijetí v jiném státě nezískal, umožní mu policie podat žádost o udělení víza za účelem strpění pobytu na území České republiky (§ 179 odst. 5 zákona o pobytu cizinců). Vzhledem k tomu, že smyslem zákona o azylu je poskytnout ochranu osobám jiných států, které jsou vystaveny pronásledování z azylově relevantních důvodů nebo jež mají z takového pronásledování důvodnou obavu, je i účelem doplňkové ochrany poskytnout žadateli o*

udělení mezinárodní ochrany, jenž byl v řízení podle zákona o azylu z různých důvodů neúspěšný, ochranu před návratem do státu, v němž by byl vystaven negativnímu jednání pocházejícímu nebo připisatelnému tomuto státu. Proto závěry vyslovené v tomto usnesení platí i pro ust. § 14a a § 15a zákona o azylu.“

100. Z této judikatury je vycházeno i v současné době (srovnej usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2024, č. j. 3 Azs 320/2022-39, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2021, č. j. 8 Azs 192/2020-48).
101. Soud ze všech shora uvedených důvodů žalobu neshledal důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
102. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 28. března 2025

JUDr. Lenka Loudová v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.